

AMERIKANSKI SLOVENSKEJ

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLO.

STEV. (No.) 31.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 26. FEBRUARJA — THURSDAY, FEBRUARY, 26, 1925.

LETNIK XXXIV.

Coolidge za mir.

PREZIDENT COOLIDGE JE ZA TRAJNI MIR, A SVARI PRED PRENAGLJENJEM V RAZOROŽEVANJU KER VERUJE, DA SILA JE NAJBOLJŠA GARANCIJA ZA MIR.

Washington. — Prezident Coolidge je v svojem govoru, ki ga je izvajal na konferenci ženskega društva, katero podpira ideja, da je največja garancija za mir, ako smo pripravljeni na vojno, pokazal, da se s to idejo strinja. Počudjal je, naj bo Amerika za vzgled svetu in polagoma razorožuje, pri tem pa tudi namigaval, da bi bilo napačno, ako bi se z razoroževanjem prenačljili. Ameriško ljudstvo, tako je dejal prezident, naj bo vedna pripravljeno, da se bo uspešno branilo, nikdar pa, da bi napadlo.

Prezident Coolidgeova ideja za trajni svetovni mir obstoji v tem, da bi se ustanovilo sodišče, katero bi sodilo in mirnim potom reševalo spore narodov. Ko bi se to ustanovilo, potem bi ne bilo potreba državam držati vedno toliko vojaštva pod orožjem, in tako bi bili vredni imena, da smo na višku kulture in civilizacije.

Dalje je dejal prezident, da naj bi Amerika pokazala svetu, ki je kot najbogatejša država in razorožila v toliko, da bi se za slučaj napada lahko branila, pri tem pa, da bi ne bila toliko močna, da bi lahko napadla. Ako bi svet temu vzgledu sledil, potem je trajni mir zasiguran.

H koncu svojega govora je Coolidge dejal: "Z vsi resnostjo si mi želimo nadomestiti silo s postavo, ne da bi razpustili moč, ki jo imamo za obrambo. Kajti najbolj mirna občina ni brez stražnika. Več, tako velika država kakor je naša ne more tvegati in se pustiti brez moči, proti eventualnim neredom."

Borah proti povišanju plače.

Washington. — Senator Borah je v zadnjem trenutku zavrnil kolesa, ki so bila že v polnem teku, za povišanje plače članom kongresa. Predložil je amendment apropiacijski predlogi za povišanje plače, ki pa bo glasom poročila, našla gluha ušesa v senatski zbornici. Gotovo je, da bo predsednik Coolidge predlog za povišanje plače podpisal. Kar je prezident nedavno pri neki priliki govoril o ekonomiji državnih uslužbencev, pri tem je najbrže imel v mislih le nižje uradnike.

Tretja stranka se ni zaspala.

Illinoiški pristaši senator La Folletteja so odprli v torek 26. t. m. v Chicagu svojo državno konvencijo, katere stolaravnatelj je Charles J. McGovan. Na tej konvenciji se je razpravljalo o stališču, katero naj sedaj stranka zavzame, da dobi nekako nadomestilo za ameriško delavsko federacijo, ki je pokazala tretji stranki hrbet.

V Douglas park auditorium se je pa vršila seja socialistične stranke, kateri je načeloval Eugene V. Debs. Na tej seji so pokazali socialisti, da nečejo imeti nič skupnega s konferenco za progresivno politično akcijo, ki se je odprla dne 21. febr. v Chicagu in bo sledila svojo "rdečo" pot osamljena, kakor doslej.

ARETACIJA GENERALOVEGA SINA.

Osborn C. Wood, sin generala Wooda je vodil v Parizu življenje, ki ga je stalo mnogo denarja in se je lotil sleparstva.

Pariz. — Poročnik Osborn C. Wood, sin guvernerja gen. Wooda se je spustil v pariško ponočno življenje, kjer si je že toliko mladih ljudi obojega spola pokvarilo življenje in se pogreznilo v blato nečistosti. Ker pa to življenje stane veliko denarja, sledijo razna hudo delstva, da tisti, ki so svoje imetje zapravili zopet pridejo do novih sredstev. Satan je dobil človeka v pest in ga ne spusti, dokler mu ne uniči, ako ne življenje, pa vsaj karijero.

Tako je tudi poročnik Wood, ko mu je primanjlo denarja se lotil sleparstva. Osleparil je večinoma svoje prijatelje, od katerih je izvalil potom ponarejenih čekov 35,000 frankov.

Dognalo se je, da je, ko so mu postala tla v Parizu vroča, jo popihal v Španijo. Izdano je za njim zaporno povelje.

Oče izpridenega sina gen. Wood se ne bo zavzel za njegovo in tudi noče ničesar o njemu slišati. Pri neki priliki je na neki banki prosil poročnik Wood, naj ga pošljejo v ječo in rekel: Ko bo oče zvedel, da sem v ječi, se bo že pobrigal za mene."

Tako je napravil veliko sramoto svojemu očetu in svoji ženi, sam sebi pa uničil življenje.

Nekoč je v Parizu en večer priigril 1,000,000 frankov, drugi dan je bil že — suh.

Ameriško posojilo Poljski kritizirano.

Varšava, Poljsko. — Člani proračunskega odseka v Varšavi silno kritizirajo posojilo Poljske v Ameriki, ker Amerika zahteva previsoke obresti. M. Grabski, premier in finančni minister se tega dobro zaveda in ve, da bi lahko dobil potom lige narodov posojilo pod boljimi pogoji, a po njegovem mnenju je bolje, da ima oprava direktno z Ameriko.

Posojilo se bo rabilo za kredit podjetjem in poljedelcem na dolgi termjn, za zboljšanje železnice in druge naprave, kar bo veliko pripomoglo k popolni rešitvi problema brezposelnosti.

Dobri odnosi med Ameriko in Mehiko.

Washington. — Med našo in Mehiko državo se delajo vsi potrebni koraki, za zbliznanje obeh držav do dobrih in prijateljskih odnosov. Tako se bo ponovila trgovska pogodba, da se bo nadaljevala trgovina, ki je bila prekinjena med obeh državama že več let, ko so naši kapitalisti hujskali no vojno z Mehiko, kar jim pa ni uspelo. Vse točke, ki so potrebne za zbliznanje pridejo v pretres, in vsi znaki so tukaj, da ne bo nobenega nasprotovanja od nikoder, ki bi bilo proti temu zbliznanju.

KRIŽEM SVETA.

Washington. — V teku devet mesecev, bo vodilni zrakoplov Los Angeles napravil polet v Anglijo in nazaj s poštnim tovornom. Do tega načrta je privedel uspešen polet te zračne ladje iz Lakehurst v Bermund in nazaj.

New York. — Dr. Byron E. Eldred, znanstvenik in iznajditelj je podal izjavo v kateri je mnogo upanja, da je iznašel vspešno sredstvo po katerem se bo omogočalo gluhih, da bodo slišali. Ta iznajdba obstoji iz stroja, ki bo potom elektrike prenesel glas, katerega ga bo mogoče slišati gluhemu.

Atlanta, Ga. — Vsel zdravstvenik dr. Hubert Sheppard, ko se je zboldel v prst čim je preiskoval v bolnišnični truplo nekega moškega.

Pariz. — Adit. Forentin Bonnet, kateri je dosegel svetovni rekord v hitrosti vožnje s zračnim letalom je dobil darilo od Amerikanca Frank P. Lahma, v znesku 25,000 frankov. Na uro je preletel 278 milj.

New York. — Bivši senator Clarence D. Clark iz Wyominga se je nahajal z svojo ženo na parniku Adriatic. Ko so pluli dne 22. jan. proti Atene, Grčija, mu je žena umrla, katere truplo je sedaj pripeljal seboj in je bilo položeno v Evanston, Wyo., k večnemu počitku.

Caracas, Venezuela. — Ameriška bojna ladja Utah je priplula semkaj z generalom Pershing in njegovim štabom na krovu, ki so bili viharno pozdravljeni. Časopisje je prineslo dolge članke o delovanju Pershing in vršile so se različne prireditve na čast gostom.

Rim. — Znameniti italijanski tenorist Fernando De Luca, je v Neapelnu na naglo ma umrl.

Rim. — Stanje premierja Mussolinija, kateri je nevarno obolel za influenco se je obrnilo na bolje. Poročilo pravi, da je lepo vreme in milo podnebje dobro vplivalo na njegovo zdravje in mu polagoma vrača moč v njegovo "železno" roko.

Chicago, Ill. — Mrs. Katherine Tyan, 4532 Prairie Ave. je padla skozi okno drugega nadstropja na ulico in zadobila težke poškodbe. Pripeljali so jo takoj v bolnico in ni upanja, da bi okrevala.

Harrisburg, Ill. — Štirje rudarji so sedeli na železniški progi, ko je privozil osebni vlak, katerega niso pravočasno opazili, da bi se izognili, vlak je šel preko njih in jih dobesedno razmesaril.

Chicago, Ill. — Na northwestern univerzi so se pojavili slučajni črni koz, nakar je bilo takoj odrejeno, da se mora vsem obiskovalcem šole staviti koke in ne sme nobeden od dijakov priti v šolo ne da bi se bil podvrjel tej naredbi.

East Liverpool, O. — Tukaj je izbruhnil ogenj, ki je vpepelil tri poslopja in poškodoval 13 nadaljnih. Nevarnost je pa bila za celi trgovski del mesta. Tri osebe so bile pri ognju ranjene in škoda je cenjena na \$1,000,000. Kako je o genj nastal ni pojasnjeno.

Katoličan brez katoliškega časopisa je nič!

VIHARNE OBČINSKE VOLITVE.

100 glasovnic je izginilo. — Plačani razgrajaci vprizorili nemire. — Dva agitatorja ugrabljena.

Chicago, Ill. — Chicago že davno ni videla tako viharne občinskih volitev, kakor so bile v torek. Na 26. vardu je izginilo 100 glasovnic, ni se pa moglo dognati kam so prešle. Najeti razgrajaci so posebno divjali v vardu W. H. Thompsona, kjer je prišlo do poličnega boja. Posebni oddelki policije so bili poslani na lice mesta in stopili v akcijo.

V glavnem stanu Ald. Albert-a na 34. vardu so ugrabili Albertovega agitatorja in ga z avto odvedli neznan kam, tako tudi agitatorja od kandidata za 14. vardu. Na več voličih je prišlo do spopadov.

Volitev se je udeležilo nad pol milijona volilcev.

Resignacija romunskega ministra.

Budimpešta. — Poročevalec madjarskega lista Azest, je brzojavno listom sporočil, da je romunski zunanji minister Ducea podal ostavko, kot posledica prepira med člani kabineta med sejo v poslanski zbornici. Poročilo se glasi, da je finančni minister Vitila Bratiano prisilil Ducana do tega koraka s tem, ko mu je očital, da se zunanje ministrstvo ni zadostno brigalo za interese države v inozemstvu.

Medveda napadla oskrbnika.

Galesburg, Ill. — John Olson, oskrbnik v Lincoln parku je čistil kletko kjer sta se nahajala dva medveda, katere sta planila na Olsona in ga tako močno ogrizla, da so težko ranjenega prepeljali v bolnišnico, kjer nimajo upanja, da bi okrevala.

"Rdečkarji" so se polastili hacijende.

Mexico City. — Vojaški poveljnik v Laguna okraju je po naročilu prezidenta Callesa razorožil in izgnal kmete iz dveh hacijend, katere so pod vodstvom "rdečih" voditeljev se polastili po socializmovsko. Voditelje je oblast zaprla in kmetom prepovedala se povrniti na tujo lastnino.

Nepoboljšljivi hudodelec.

Chicago, Ill. — Henry Lee, 27 let stari črnec, je bil pretečeno soboto zjutraj izpuščen iz državne ječe v Jolietu, popoldan istega dne je pa izvršil zopet grozen umor nad Mrs. Romano Everdean na 5842 Muligan Ave., kateri je z britvijno prerezal vrat. Morilčeva slika je bila poslana na vse strani, tako tudi njegov popis, potom katerega upajo ptička zopet dobiti v pest, da bo dobil zasluženo plačilo. Vzrok umora poročilo ne pove.

Smrt za ukradeno pleče.

Chicago, Ill. — Michael Tomey, star 23 let, leži na smrtni postelji in se bori s smrtno na zadobljeni rani, katero mu je prizadjal mesar Tony Bidinis ko je na njega streljal, čim ga je zasačil pri tatvini v mesnici na 501 W. 37. cesti, kjer je Toomey izhaknil pleče.

Iz Jugoslavije.

POIZKUŠEN UMOR DR. KRAFTA SO ORGANIZIRALI URADNIKI REŽIMA. OGORČENJE VSEH INOZEMSKIH DIPLOMATOV. DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Morilski atentat na narodnega poslanca.

Poizkus umora dr. Krafta je napravil v beograjskih krogih globok vtis. Hvalabogu so se vesti o njegovi smrti izkazale kot neresnične, dasiravno dr. Kraft ni še izven smrtne nevarnosti. Dokazano je, da so pri organiziranju tega morilnega napada sodelovali višji uradniki in se imenujejo imena posameznih uradnikov. Na politične kroge je posebno delovalo, da gre tukaj za dobro premišljeno akcijo, katere moralne krivice je treba iskati v vrhovih današnjega režima. Radi tega se smatra v opozicijskih krogih, da je treba storiti vse korake, da se ti moralni krivci odkrijejo in postavijo na zahtojno klop.

Inozemstvo intervenira.

Dne 27. jan. popoldne je bil Ninčić v advijenci. Poročal je kralju o intervenciji tujih poslanikov glede dr. Krafta in o razpoloženju diplomatskega zbora z ozirom na incident na vseučilišču.

Seljaki se postavili v bran policiji.

Ko je seljaška stranka v Nikšu zborovala, kateremu zborovanju je prisostovalo 3000 kmetov, je policija poskušala shod razgnati, a kmetje so se postavili v bran s palicami, odbili napad in pognali policajce nazaj v vojašnico.

Sreča v nesreči.

Vsi zabavljamo nad neredom v državni upravi. Včasih je pa le tudi nemarnost v javni upravi za koga prava sreča. Te dni poročajo vsi hrvatski listi, da se tega najbolj veselijo na smrt obojeni razbojnik Jovo Čuruga. Sarajevski krvnik Mauser je namreč sodišču sporočil, naj se nanj ne zanašajo, ker on ne bo obešanja izvršil, dokler mu država ne izplača 1500 Djn, ki mu jih je dolžna za prejšnje justifikacije. Še več. Gospod krvnik zahteva, da mu izplačajo primerno akontancijo za potne in druge stroške, sicer ne gre. Daleč smo prišli, še krvniki ne zaupajo PP režimu.

Plin ga je zadušil.

79-letni nočni čuvaj Ferdinand Jant, ki je bil uslužben pri mariborski tvrdki Josip Reich v Trstenjakovi ulici, je pozabil v pisarni, kjer prenočuje, zapreti plin. Čez noč je plin nemoteno uhajal, napolnil sobo in zadušil spečega čuvaja.

Požar.

V nedeljo dne 25. jan. je izbruhnil požar pri posestnici Agati Orač, v Brezju nad Slomom pri Sv. Juriju in uničil celo poslopje. Istočasno se je vršilo ženitovanje njene hčerke v sosedni vasi, vsled česar je slučaj tembolj tragičen.

Padle cene.

Vsled padanja cen goveje-ga mesa so mariborski gostilničarji znižali cene jedilom.

Smrtna kosa.

V uršulinskem samostanu v Ljubljani je umrla dne 29. januarja uršulinka-učiteljica M. Agnes Gula. Od l. 1895. do

1898. je bila voditeljica samostanskih novink v Ljubljani, kjer je postala leta 1898. samostanska prednica.

Poizkušen samomor.

V ponedeljek, 26. m. m., se je pripeljal iz Zagreba v Ljubljano tamkajšni železniški uslužbenec Štefan Tavzes, brat poštnega uradnika Janka Tavzesa v Ljubljani. Naselil se je v nekem tukajšnjem hotelu, kjer je po večerji odšel takoj spat. Naslednje jutro t. j. v torek, 27. m. m., je sobarica zaman trkala na njegova vrata, da bi ga poklicala. Stopila je na bližnjo teraso, raz katero je lahko videla skozi okno v gostovo sobo. Ker je opazila, da gost še vedno nepremično leži v postelji in da je silno bled, ji je stvar postala sumljiva. Zato je poklicala ob pol 11. uri na pomoč ostalo hotelsko osebje, ki je vrata odprlo s silo. Nudil se jim je strašen prizor: Gost je ležal v čisto okrvavljeni postelji v nezavesti, bled kot mrlič, pod posteljo pa velika mlačka krvi. Zraven je ležala britev. O nesreči obveščena policija je takoj prišla s policijskim zdravnikom, ki je ugotovil, da ima nesrečnež prerezane žile na obeh rokah nad zapestjo ter vrat nad jabolkom. Po zdravnikovi odredbi je bil prepeljan v rešilni vozov v deželno bolnico, kjer se je po takojšnji operaciji kmalu zavedel. Zdravnikovo vprašanje, ako si je sam prerezal žile, je potrdil. Vendar pa ni hotel izdati vzroka poizkušene samomora. Kakor izvemo, je imel nesrečnik srečo v nesreči, ker si ni prerezal nobene izmed glavnih žil.

Poroka.

Dne 26. m. m. se je poročil v mariborski frančiškanski cerkvi gospod Tračnik Drago ml., srebrar in zlatar v Mariboru, marljiv delavec v naših prosvetnih društvih, z gospodično Emico Dvoršakovo, istotako pridno delavko v naših društvih. Obilo sreče!

Katoliški Slovenci storite ta mesec svojo dolžnost do katoliškega časopisa!

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in Lirah so bile večerj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 8.90
1,000 — Din.	\$ 17.45
2,500 — Din.	\$ 43.50
5,000 — Din.	\$ 86.50
10,000 — Din.	\$ 172.00

100 — Lir	\$ 4.90
200 — Lir	\$ 9.45
500 — Lir	\$ 22.75
1,000 — Lir	\$ 44.25

Pri pošiljtvah nad 10,000 Din. ali nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat dočeta nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljatve naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & CEŠAREK
70-9th AVE, NEW YORK CITY.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.
The first and oldest Slovenian Catholic Newspaper in America.
Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek.
Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
— PUBLISHED BY: —

Edint Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene države za celo leto	\$4.00
"	Za Združene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priročne v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter October 11th 1919. at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

"Ejus maximum opus".

(Konec).

Pač pa, veste kaj, bratje in sestre? Če je veliki mož, kakoršen je bil papež Pij X. smatral delo za katoliški tisk" svoje največje delo, katero je storil v življenju in je bil vsikdar ponosen na to svoje delo, ali ne mislite, da bomo tudi mi ponosni na svoje delo, ako bomo sledili njegovemu zgledu in krepko pomagali pri delu za napredek katoliškega tiska? Prav gotovo in brez vsakega dvoma. Krepko katoliško časopisje bo v življenju naš ponos, bo naša čast, naša radost in največja tolažba v smrti.

Gotovo je zaslužljivo dobro delo širiti božje Kraljestvo na zemlji, širiti sv. vero, resnico božjo?

Ali katoliški list tega ne vrši na najvspešnejši način? Da, časopis vrši delo apostola.

Podpiraj kat. časopis, podpiraj torej to apostolsko delo? Gotovo je zaslužljivo dobro delo braniti temelje človeške družbe; medsebojno ljubezen, upoštevanje pravic vsakega posameznika in posameznih skupin, medsebojno pomoč, javni red in blagor.

Ali katoliško časopisje vsega tega ne vrši v vzvišeni, eminentni meri?

Da, katoliški tisk je obrambeni zid ljubezni do bližnjega, medsebojnih pravic, reda in javnega blagra.

Podpiraj, katol. tisk, podpiraj vse to tudi ti. Gotovo je zaslužljivo delo skrbeti za vdove in sirote, za reveže in potrebne, jim pomagati v njih stiskah in jim otrepi solze iz oči?

Ali ni katoliško časopisje vselej prvo, ki se oglasi za pravice revežev, ki se zanje zavzema, zanje kolektira in pridobiva dobrih sre?

Ali ne dobivajo vsi dobrodušni zavodi največ podpore in največ sodelovanja in pomoči ravno od katoliškega tiska?

Zato, podpiraj katoliški tisk, podpiraj vdove, sirote, reveže, podpiraj dobrodušne zavode za nje.

In tako dalje. Sto in sto vzrokov bi lahko našli, zakaj naj podpiraj, oziroma zakaj moraš podpirati dobro kat. časopisje, ako si res katolik. Seveda, ako si katolik samo na videz, potem se od tebe kaj takega ne pričakuje, ker v tem slučaju boš podpiral nasprotno časopisje, kjer je tudi tvoje srce. Katoliška maska, zunanost, ne razume tega.

Zato, mesec februarij je mesec katoliškega tiska, je čas, ko moraš tudi ti, brat, sestra to važno naše vprašanje proučevati in si dati odgovora.

Zato, krepko na delo ta celi mesec!

Vsak doseđanji naročnik nam naj pošlje ta mesec:

1. zaostalo naročnino, ako tega še ni poravnal.
2. naročnino za naprej, ako še ni ponovil naročnine.
3. pridobiti vsaj enega novega naročnika na list "Amer. Sl. — Edinost."

V vsaki naselbini bi bilo jako dobro, ako bi naročniki sami sestavili izmed seboj odbor, ki bi vzel to delo na se, da bi obiskal najprej vse naročnike in skušal od njih dobiti vse zahteve pod tremi omenjenimi točkami, potem pa še vse naročnike, ako bi se ne dalo jih pridobiti, da se naroče na "A. S. — Ed." Dragi naročniki, kdo ne bo nič naredil ta mesec za naš list?

Kdo bo "ikarta?" ali kakor pravijo Amerikanci "slacker?"

Nihče! ker to bi bilo pod častjo naročnika lista Amer. Slov. — Ed."

Podvojeno število naročnikov na list "A. S. — Ed." bo naš "Maximum opus" — "naše največje delo" letošnjega leta. Kaj? Zato te dni še vsi na delo!

Cleveland, Ohio.

Čenj. g. urednik: — Ker Vam ravno pošiljam naročnino za list "A. S. — Ed." hočem zraven pripisati tudi par vrstic za list, v katerih Vas in vse naročnike prav pristržno pozdravljam. Kako je tukaj v Clevelandu ne bom dosti opisoval.

Delavske razmere so bolj slabe. Veliko ljudi je brez dela in sicer vsaki dan več. Bossi pa govore, da bo prihodnji mesec več dela, to seveda so same obljube, s katerimi odganjajo uboge delavce od tovarn.

Rojaki! V listu "A. S. — Ed." vidite večkrat velik oglas, kateri Vas opominja, kaj je vaša dolžnost ta mesec. Imeti hočemo na vsak način sami svoj katoliški dnevnik. To pa lahko dosežemo, ako vsi pomagamo in agitiramo za naš pravi kat. list Amerikanski Slovenec — Edinost." Torej naša sveta dolžnost je, da gremo na delo VSI!

Ali veste kaj pomeni za nas Slovence v Ameriki kat. dnevnik? To bo skala, katera bo vzdržala vse napade na našo vero in duhovnike, ob katero se tako grdo zaletujejo naši sovražniki, kateri so bili nekoč sami katoličani. Saj je vendar med Slovenci bela vrana, ki bi ne bil krščen in vzgojen kot katoličan. Pa vendar, kaki zagrizeni sovražniki so. Veliko bolj hudobno napadajo vero in duhovnike, kakor pa oni, ki nikdar katoličani niso. So v resnici prav taki, kakor janičarji, ki so slovlili za bolj grozovite, kakor pravokrvni Turki.

Zato tudi jaz priporočam, vsako kat. društvo, vsak kat. mož in žena naj bi gotovo kupila če le mogoče vsaj eno delnico od slov. kat. tiskovne družbe Edinost, kdor pa tega ne more, naj pa prav gotovo pridobi listu vsaj enega novega naročnika.

Veliko veselje naredite svojim domačim, ako jim naročite ta kat. list v stari kraj. Posebno rojakom v zaslednem ozemlju, katero Lahji tlačijo in silijo s-samo laščino. Pojdimo na delo za novimi naročniki prav vsi pa bomo dosegli velik in lep vseh.

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike.

T. Podgrajc.

Kansas City, Kans.

Po dolgem molku se zopet oglašam iz naše lepe Kansasci-

bine.

— Hudo bolan se nahaja na svojem domu na North 5th St. naš občespoštovani rojak Peter P. Šterk. Želimo mu, da se mu stanje obrne na bolje in ljubo zdravje kmalu povrne! Vrli družini pa naše sočutje!

— V zakon sta stopila g. Anton Čop in naša vrla rojakinja gdč. Mary Majerle hčerka našega uglednega rojaka in farana Mihaela Majerle na 413 — N. 5th St. Gdč. Majerle je izvrstna cerkvena pevka. Poroka se je vršila v naši cerkvi sv. Družine s sv. mašo, katero je daroval, kakor tudi poročne obrede opravil naš g. župnik Rev. Jno. Perše. Mlademu zakonskemu paru želimo veliko sreče v zakonskem stanu!

— Brhka gospa Štoklja se je ustavila pri družini Mr. in Mrs. Anton Oreš ter jim je za dar pustila čvrstega sinčka, kateri je bil krščen v naši cerkvi na ime Bernard. Čestitamo!

— Naš oder v cerkveni dvorani je prav lepo preslikan in popravljen. To je lepo, le na noge naši vrli igralci in igralke. Naši šolski otroci so bili priredili krasno igro "Sv. Noč" pod vodstvom čč. šolskih sester. Vprizirili so igro kar najlepše v splošno zadovoljstvo naroda, zakar našo mladino zahvalujemo in pozdravljamo na našem dramatičnem polju!

Končam za danes, pa se še prihodnjič kaj oglašim. Pozdravljam vse Slovence to stran in osonar oceana!

Math Papich.

Sheboygan, Wis.

Čenj. g. urednik: — Da ne boste mislili, da v naši naselbini nismo zmorni drugega, kot papirko sejati, poročam s kako velikim vspehom smo zaključili tridnevni karneval pri naši fari. — Ta prireditev je bila nekaj novega za nas. Kakor slišim gre največja zasluga gospodični učiteljici Miss Mary Dolenc; ona je sprožila to misel in jo izvrstno izpeljala. Veseli nas tudi, da so se naši mladi fanti in dekleta začeli tako zanimati za domače prireditve in domačo faro. Le tako naprej, mladina. Upamo, da nam zopet kaj slavnega prirediš. Slišimo, da je bilo dohodkov blizu \$1,500, ter da bode prebitek znašal čez tisoč dolarjev. To je lep začetek, ter v veliko izpodbudo našim fantom in dekletom, ki jim bode dalo pogum še za naprej. In kako lepo so vse napravili, kako praktično vse uredili, koliko je bilo smeha in zabave. Še najbolj kisel obraz se je raztegnil, kot bi solnce sijalo. Neki rojak se je drugi dan po karnevalu izrazil, da tako od srca se že ni pet let smejal, kot se je onemu ženinu in nevesti, ki sta prišla iz daljne Gorenjske posetit naš karneval, čeprav sta bila reveža oba šepasta.

S pozdravom,

M.

(Dalje na 3. strani.)

Katoliški Slovenci moramo dobiti svoj katoliški dnevnik!

Pe recite, da Slovenci nima-mo kunstnih ljudi. O, pa še koliko! — Tam v beli Ohio se je dvignil nov misija in je od dne do dne brihtnejši. Te dni je mikastil cerkveni zakon, istega djal v nič in na altar je postavil civilni zakon. Včeraj pa smo brali v njegovi koloni, da je Charles Darwin preobrnil svet itd. Adama in Eve. ni bilo in radi tega tudi prvega greha ne, tako je zapiskal ta brihtnež na svojo piščalko. In če človek sledi njegovim izvajanjem izve, da ohajski brihtnež sploh Adama in Eve ne mara za začetnike človeštva. On se štuli v zlahto z opico, kakor so se že neštetokrat na Crawford in Lawndale aveni. Zato kaj posebno novega ta brihtnež ne bo serviral. Njegov namen je servirati postane rihte, ki so jih že neštetokrat servirali v Gl. Smrdobe in v lawndalski tetki Presneti. Tisti, ki po blatu radi rijejo bodo rajali okrog teh riht; pošteni in dostojni ljudje bodo pa nosove vihal, kadar jih jim bo Enakopravnost servirala!

Če je človek samo malo trčen, oz. neumen, ga imajo ljudje še vedno radi, vsaj sluzi raznim hudomušnežem za šalo in kratek čas. Če je pa človek hudo, oz. preveč trčen in neumen, tedaj slabo zgleda pa magari pokrije deset drugih klubov. Tako godljo, kakor jo Molek prodaja v svoji koloni v kastroli neizpovedanih barab, grešnikov in prismojenih šem pa človek ne bi priporočal niti onim, ki svoje vroče glave hlade na Studencu . . .

Novica — vodnica vseh novic je, da je Saksar postal nadzornik vseh slovenskih župnikov v Ameriki. Morda bo kdo rekkel, da to ni res, pa je. V št. 43, "Nesrečne Glasne Robe" beremo neko pojasnilo, kjer pravi hirajoči list, da so pisali nekemu zaupniku v Pittsburgh za pojasnilo. Dotični "zaupnik" je baje poslal Saksarjevem ropotačem tiskane cerkvene račune lanskega leta. In ko so jih Saksarjevi lažikovaci pregledali in našli v redu so jih odobrili in pristavili, da so v redu. Tako se zna grdi lažnivec na Cortlandtu norce briti iz naših slov. župnikov in faranov. Sramota je in to za katoličane, da to lažnjivo kunjjo še podpirajo!

Pomoček.

"Kaj ne morete ničesar ukreniti proti temu, da ne bom dobival v vaši juhi vsak dan tako dolgih las?"

"O pač! Vaša kuharica se mora dati takoj jutri na kratko ostriči."

Kdor išče ta najde; vprašanje seveda je, kaj kdo išče.

Jutranja zvezda.

Napisał H. Rider Haggard.
Iz angleščine prevel
Peter M. Černigoj.

Ko je faraon slišal ta sen, je poljubil kraljico in jo blagoslovil za njeno dobro napoved ter je zaploskal z dlanmi, da pokliče dvorne gospe, ki so spale zunaj. Le te so pri tekle in prinesle svetiljke; pri luči je videl, da se je na nežni kraljičini koži prikazalo pod vratom rdeče znamenje Življenja; da, tam je bila zanka in pod zanko križ.

Tedaj je faraon ukazal, naj pride k njemu načelnik njegovih pisarjev s papirjem in pisalnimi pripravami ter naj naglo pokličejo Amenovega velikega duhovna iz templja. Nato je pisar prišel v kraljevo spalnico in je v navzočnosti velikega duhovna napisal vse Amenove besede, ne izpustivši niti ene, in faraon ter kraljica sta zavoj podpisala in veliki duhoven ga je izpričal ter ga, ko so se napravili prepisi, odnesel, da ga spravi v skriti Amenovi zakladnici. Toda znamenje križa Življenja je ostalo na prsih kraljice Ahure do zadnjega njenega dne.

Nato je faraon zjutraj klical svoj dvor in je ukazal, naj pripeljejo prince Abija predenj. Ko je princ prišel, ga je faraon prijaz-

no nagovoril:

"Sin mojega očeta," je rekel "razmišljaj sem o tvoji zahtevi, naj bi te prevzel za sovladarja na egipčanskem prestolu in naj bi imenoval tebe in tvoje sinove za naslednike in sem to misel zavrgel. Vedi, da je razodel meni in moji kraljevi ženi Ahuri največji izmed bogov, da se bo nama ob svojem času rodila hči, ki se bo imenovala Amenova Jutranja zvezda in da bo ona in njeno potomstvo faraon za menoj. Zato se veseli z nami in se vrni v svojo krajino, princ Abi, in se raduj naše ljubezni ter bogastva in veličine, ki so ti jo bogovi dali."

Tedaj je Abi vztrepetal od jeze, zakaj mislil je, da je vsa ta povest zgolj past in zvijača. A ker je vedel, da je veliki nevarnosti, če ostane v faraonovih rokah, je samo odgovoril, da se bo Jutranji zvezdi, kadar izide, njegova zvezda poklonila, čeprav se je spomnil, ko je izgovoril te besede, prerokovanja zvezdoznanka Kakuja, da bo ta Amenova jutranja zvezda ugasnila njegovo lastno.

"Ti misliš, da se ti hlinim, princ Abi, da sem omadeževal svoje ustnice z lažmi," je rekel faraon nevoljno. "Prav, tudi to ti odpuščem. Pojdi in čakaj nadaljnjih dogodkov in po temle znamenju sodi, da nosim resnico v srcu. Kadar se rodi kraljična Neter-Tua, bo na njenih prsih znak življenja. Pojdi, drugače se ujezim. Darovi, ki sem ti jih bil obljubil, pridejo za teboj v Memfido."

Tako se je Abi vrnil v belozidno mesto Memfido in je tam mrko tičal ter razširjal vest, da mu nameravajo ugrabiti dedščino. Toda Kaku je odmajeval z glavo in je na tihem govoril, da bo zvezda Neter-Tua vzšla zakaj tako je sklenil Amen, oče bogov.

3. POGAVLJE.

Rames, kraljična in krokodil.

Ob določenem času je kraljeva žena Ahura rodila dete, deklico svežega in ljubeznivega obličja, s kodrastimi lasmi in z očmi katere so bile od prvega trenutka modre kakor nohet, v podobi svetega znamenja Življenja.

Faraon in njegova hiša in duhovni vseh templjev in ves Egipt je vriskal od veselja, dasi jih je bilo tudi mnogo, ki so na tihem žalovali nad spolom otrokovim, šepetaje si, da bi moral moški nositi dvojno krono, ne pa ženska. Toda javno niso o tem govorili, zakaj zgodovina tega otroka se je bila razširila in ljudstvo je bilo prepričano, da so ga poslali bogovi ter da so se ob rojstvu prikazale v sobi boginje Isis, Nepthis in Hathor s Khemujem, stvarnikom človeštva, žareče kakor zlato.

Faraon je izdal odlok, naj se povsod, kjer je bilo vklesano ime kraljice Ahure, pristavi naslov: "Po volji Amenovi mati nje-

gove Jutranje zvezde" in naj se sezida nova dvorana v Amenovem templju na severni strani ter naj se okrog nje vreže zgodovina o prihodu prince Abija ter o kraljičini prikazni.

Toda Ahura ni doživela, da bi videla to veličastno stavbo, zakaj od rojstva svoje hčere je začela pešati. Štirinajsti dan, dan očičevanja, je prosila do jiljo, naj ji prinese lepeka dojenčka in ga je dolgo ogledovala, ga blagoslovila ter govorila z otrokovim Dvojnikom, imenovanim Ka, o katerem je pravila, da ga vidi ležati ob njem, proseč ga, naj deklico varuje v vseh nevarnostih življenja in smrti do dneva vstajenja. Tedaj je rekla, da jo kliče Amen, naj plača ceno, ki jo je bila dolžna za dar božanskega otroka, ceno njenega lastnega življenja, in se je nasmehnila faraonu, svojemu soprogu, ter je izdihnila srečna in z žarečim obličjem.

Sedaj se je veselje spremenilo v žalost in vse dni pogrebni priprav je Egipt jokal za Ahuro, dokler ni prišel čas, ko so telo s čolnom prepeljali preko Nila v sijajni grob, ki si ga je bila sama dala napraviti v Dolini kraljev, priganjajoči zidarje in umetnike, naj delajo brez prestanka. Ahura je naimreč vedela od dne tiste prikazni, da ji je bila usojena smrt, in se je zavedala, da ostajajo grobovi mrtvih takšni, kakršne so jih zapustile žive roke, zakaj le redki hočejo zapravljati zlato in trud za večno bivališče tistim, ki jih ni več.

Na straži.

Tetka Presneta ima patent na laganje. To vemo že dolgo časa. A da oča Zavertnik v resnici ne morejo družega, kakor vedno lagati, o tem pa nismo bili tako temeljito prepričani, kakor smo sedaj. Znano je še, kako je tetka Presneta pred dvema letoma lagala o papeštvu in o križarskih vojskah. A tedaj jo je oča pošteno skupil. Nekdo ga je po buči česnil z neovrgljivimi fakti in očetu Zavertniku se je hudo "feržmalo." O saj še danes pomni tisto mastno pogačo. Presneta se je dolgo časa potem mastila z ostanki španske inkvizicije. Pred zadnji teden, ga je nekdo česnil po buči radi tega in zopet je nastala taka zamira, da oča nočejo sedaj o inkviziciji niti govoriti.

Sedaj pa so se zopet razkoračili, kakor se to znajo samo oča Zavertnik. V štev. 41. na uredniškem mestu tete Presnete, kjer oča običajno prodajajo tedensko svoje lažnjive izdelke so zadnjič razpostavili nove vrste izdelke. A mili bože, oča ne morejo govoriti, da ne bi lagali, in to še celo bolj, kakor Molek, kadar se pokrije v svoji koloni s klobukom neizpovedanega grešnika.

Na tej svoji tedenski stojnici so oča naslikali zadnji teden duhovnike kot zaveznike kapitalistov in kot nasprotnike delovnega ljudstva. To so zavezniki kapitalistov, ki se skrivajo pod plaščem vere, tako pravijo oča o naših duhovnikih.

In dalje, pravijo ne socialisti, ampak duhovniki sami so krivi, da peša vera, itd. V isti sapi pa oča lopnejo z vso svojo peklensko taktiko po veri rekoč: "otrok odraste, razvije se v mladeniča in takrat spozna, da ga je veroučitelj učil nekaj, kar ni res." — Tu so imeli oča Z. v mislih verske resnice kat. cerkve. Poprej pa so se potrkali na prsa, da oni ne delajo proti veri. Oča, kaj ste vendar mislili, ko ste to zapisali tako blizu skupaj? Po tej Vaši brihtni logiki Vas lahko spoznajo vrabci na strehi, kaj je vaš namen! Če bo šlo tako naprej sem trdno prepričan, da bodo oča, če ne jim naj pomaga pl. Luftagent ali pa Molek skovati strokovnjaški izraz v eni besedi, s katero bodo povedali, da niso proti veri — in da so. Potem jih boste pa sipali iz rokava! Ko se vam pa to posreči, potem naj pa vas vaši sodrugi izvolijo za rdečega papeža.

Ne splača se sicer z vami preganjati radi tega, ker vaš namen je prehudoben, a ko trdite, da so duhovniki zavezniki kapitalistov in nasprotniki delavcev vedite, da tedaj tako lažete, da lahko vas vsak na mestu prime za brado in potrese kot podlega lažnika.

Vi veste, da katoliška cerkev in katoliški duhovniki označujejo evangelij ljubezni in da z njo sleherni nedeljo trkajo na zakrknjena srca bogatinov, da naj se usmilijo ubogih. In če

ti nočejo slišati njih naukov, naj bodo zato zavezniki kapitalistov? Po kateri logiki? Edino po vaši hudobno zamišljeni, po drugi ne.

Vi veste, da vsa pisana zgodovina daje krščanstvu in njegovi katoliški cerkvi en sam velik nepretrgan kredit. Kristus in njegova cerkev je odgovarjala v vseh velikih vprašanjih, tudi v vprašanjih o kruhu. Krščanstvo je razbilo staro sužnjost in vrnilo vsem ljudem človeške pravice in človeško čast. In koliko drugega kredita in zaslug ima krščanstvo in njegova kat. cerkev na vseh svojih potih v zgodovini, pa pridete vi oča Z. in skušate trditi na podlagi raznih židovskih laži in izmišljotin, da je duhovščina in cerkev nasprotna delovnemu ljudstvu. Človek z navadno pametjo in poštenega srca kaj takega ne more? Kaj takega more le oni, (kakor pravi Dr. Hugo) ki konkurira z Luciferjevo hudobnostjo!

In dalje naš oča so že neštetokrat zapisali, da rdeči socialisti niso res proti veri. Oni pravijo, da religija je zasebna stvar posameznika. Češ, mi nimamo s tvojo vero ničesar opraviti, lahko ste karkoli hočete samo z nami pojdit. Tako agitirajo tudi za narodno jednoto, katero sta pa zadnjih dvajset let oča Zavertnik in Molek vso pordečila. Bodi kar hočeš, samo v našo jednoto pridi. Ali je pa res tako? Poglejmo.

Materialistični rdeči socialisti, kakoršnega zagovarja in širi lawndalska gospoda je v prvi vrsti veri sovražna, da celo bolj je proti veri, kakor pa proti kapitalizmu. To so pokazali neštetokrat. Samo n. pr. spomnimo se, kako ti ljudje lastne brate Slovence duhovnike napadajo. Kako jih sramote, kake priimke jim dajejo. Proti kapitalizmu se kot take nikdar ne pokažejo, kar priča, da so vsaj naši slovenski rdeči socialisti veliko večji sovražniki vere, cerkve in duhovnikov, kakor pa kapitalistov.

Pa tudi socializem je v svojem bistvu veri sovražna. Kdor nasprotno trdi prav temeljito laže in blufa. Samo za trenutek pogledajmo v zgodovino socializma in pogledajmo na fakte. Posebno oča Zavertnik naj pogleda nanje!

Kakor nam govori zgodovina avstrijske social-demokracije se je sestel prvi shod na Dunaju leta 1888. po zaslugi dr. Adlerja. Slovence je zastopal na shodu neki Zadnik. Na tem shodu je bila velika debata, kako izjaviti naj social-demokrati glede religije. Po večini so bili vsi proti njej in so zabavljali čez duhovščino in cerkev, da se je kar kadilo. Dr. Adler rodom žid jih je krotil. Kakor židje je imel tudi on veliko porcijo bizniškega duha v sebi. Vprašanje je ostalo nerešeno. Na tretjem shodu tudi na Dunaju 8. rožnika 1892. se je zopet vnela debata in zani-

miva razprava glede religije. Sodrug Wutschel, ki je bil izvoljen v zastopstvo stranke je dejal: "Stara stvar, o kateri se mnogo pripravimo je izjava, da je religija zasebna stvar. S tem nastopajo socialno-demokratske pokveke, ki hočejo sedaj družbo podreti in se eno uro kasneje udeležiti verskega obreda. V dvanajstem okraju, na Dunaju je bil antisemitski shod; tu je pater Latscha zaklical navzočim sodrugom izjavljaje: "Ali ste sovražniki religije?" — In mnogi so odgovorili: Ne, a rekli naj bi bili, da so! Sodrug, da naj bo religija zasebna stvar ni na mestu." — Tako torej sam vaš sodrug Wutschel!

Sodruginja Adelhajda Dvorak pa je dejala na istem shodu tako le: "Z ozirom na vprašanje o religiji, Vas moram opozorjati, da tiče žene agitatorski jako delavnih sodrugov še prav čisto zelo globoko v verskih vrazah. In če povemo tem, da socialisti sovražijo religijo, bi imeli z njimi velik boj in velike težave; kajti te pravijo, svoje vere si ne damo nikdar vzeti! Zato priporočam, da naj bo v našem programu: "Religija nam je zasebna stvar." Proti religijam pa naj deluje naša literatura!" — Tako torej sodruginja Dvorak!

Pripomniti moram, da te zapiske je prinesla tedaj sama dr. Adlerjeva "Arbeiterzeitung," ki je bila organ avstrijske social-demokracije.

Ti navedeni odlomki iz tedanjih socialističnih razprav torej jasno pokazujejo glavo in srce vašega rdečega socializma. Pokazujejo vaš namen in cilj. In prav dosledno pot tega sklepa ste hodili vi slovenski socialisti v Ameriki. Pri narodni jednoti, ko član pristopi se mu obeta taka strahovita neutralnost. Z vero nima jednota nič, lahko si kar hočeš, samo da plačaš asesmente itd. mu trobite. Ali ni res? Je res! — A, ko pa dobi čez dober teden vaše glasilo tetko Presneta, tam pa z gorjačami in cepci mahate po veri, cerkvi in duhovščini, sramotite, zasmehujete in napadate. Pa vse naj bi bilo, ko bi se posluževali resnice, toda poslužujete se samih podlih laži in zavijanj, tako da poštenemu človeku smrdi!

Vi se torej dosledno ravnate po nasvetu sodruginje Dvorak. Na zastavi in na vaši maski nosite napis: religija je zasebna stvar posameznika, a vsa vaša literatura pa, je prava gnojnična jama, kjer blatite in sramotite ono, kar v isti sapi na drugi strani imenujete, da je zasebna stvar posameznika. Vidite kako veliki lažnjivci in blufarji ste! Pa recite da niste!

Ej, na prste bi bili naši rdeči socialisti sešteli tiste Slovence in Slovenke, ki bi bili pristopili h narodni jednoti, ako bi jim bili poprej povedali in obrazložili svoje skrite načrte in namene. Ko bi jim bili n. pr. rekli mi smo proti tvoji ve-

ri, proti tvoji cerkvi in duhovnikom, ti moraš vero stran vreči, potem si še le naš. Koliko pravim, bi jih bili dobili v svoje kroge, ako bi bili hodili med našim ljudstvom s takim resničnim obrazom, kakoršnega v resnici imajo? Vsakdo bi bil zaropotal nad njimi.

Ampak ti slovenski Kajni so znali. Judovska narava so si sposodili ter z njo blufali svoje brate in sestre in ko so jih dobili pod svojo zastavo, so jih s svojo rdečo protiversko umazano literaturo zastrupili in posledice se kažejo, večina našega naroda je zastrupljena z nevero in njihovim duhom.

Zato, ker gledamo z jasnimi očmi na te žalostne posledice kličemo neprestano našemu narodu v Ameriki: **očajte svoj katoliški tisk sicer bo prepozno!** Protiversko časopisje, vam ne bo vodilo ljudi v vaše cerkve. Kjer je mnogo Presnet, in drugih protiverskih listov, tam je verska mlačnost in vera gine čezdalje bolj iz ljudskih src. Zapomnite si vsi, da če ne boste spregledali pravočasno, da bodo vam nasprotniki še to pokvarili kar imate dobrega!

Resnica.

Kolikor bolj se kat. Slovenci bližamo svojem kat. dnevniku tembolj boli glava gotove ljudi na Cortlandtu in Lawndale!

NAZNANILO.

Dr. Dvor Baraga štev. 1317 C. O. red katoliških Borštnarjev je sklenilo na mesečni seji, da bo za mesec marc, april, maj, junij, julij, avgust in september prosta društvena pristopnina in zdravniška preiskava. Sedaj je čas za moške, da pristopijo v dobro društvo. Društvo plačuje \$7.00 do \$14.00 bolniške podpore na teden, smrtnina \$500. — \$5,000.

ANTHONY J. FORTUNA
taj. zap.
1093 E. 64. St.
CLEVELYAND, OHIO.

IZ SLOV. NASELBIN. (Nadaljevanje s 2. strani.) Indianapolis, Ind.

Ker je izšlo več dopisov v par dnevih iz naše nasebine Indianapolis, v katerih se omenja slavnost najine zlate poroke, katera se je vrhila dne 8. februarja, zato si štejeva v dolžnost, da se oglašiva tudi midva, sama, ki smo obhajala 50letnico najine poroke. Prsrčno zahvalo izrekava vsem sodrugom, znancem in prijateljem, ki so v obilnem številu prihiteli skupaj na to najino slavnost in za naju tako pomeljivi dan.

Prsrčno se zahvaljujeva dr. Krščanskih mater in žena, ker oba društva sta se korporativno udeležila slovesne sv. maše. Solze ginjenja in veselja so igrale v najinih očeh, ko smo korakali med špalirjem obeh dičnih društev v cerkev Presv. Trojice k zopetni poroki. Zato cenjeni odborniki in odbornice obeh društev Bog Vam povrni Vašo prijaznost in za trud, katerega ste imeli ob tej priveditvi, ki je bila prirejena nama starčkoma v počast. Bog Vas živi in ohrani! Da bi še mnogo let delovali v korist društev in cele fare.

Ponosna sva danes, da sva člana teh uglednih dveh društev. In zato tudi priporočamo vsakemu in vsaki, da pristopijo v ta dva društva, na katera je vsa nasebina ponosna.

Prsrčno zahvalo izrekava tudi našemu preč. g. župniku Rev. Bonaventura Čiček, ker so vse tako lepo in slovesno uredili. Darovali slovesno sv. mašo in naju zopet poročili. Hvala za njih slovesno pridigo, katera nas je globoko ganila in nam ostane v trajnem spominu do groba. Iz srca jim želimo, da bi tudi oni dočakali 50letnico svojega mašništva zdravi in veseli naj bi jo kar najlepše proslavili. Zahvaljujem se tudi organistu Fr. Urajnarju in pevcem, ki so krasno in umetno peli med slovesno sv. mašo. Srčna zahvala tudi sorodnikom in

rojakom, ki so prišli kot svatje in gostje iz daljnega Sheboygana in West Allisa, Wis. Ni so se strašili ne pota ne stroškov, ampak se izkazali kot pravi prijatelji. Posebna hvala še Mr. Fr. Skoku, ki nas je slikal in istotako njegovi soprogi. Hvala tudi Mr. in Mrs. Fred Glojku. Srčna hvala tudi vsem znancem in prijateljem v Indianapolisu, ki so se v tako velikem številu udeležili te slavnosti. Hvala tudi vsem onim, ki so prišli z avtomobili in nas vozili v cerkev in nazaj. Hvala tudi Mr. Alojz Komljancu, ki se je potrudil in pomagal, da se je vspered v cerkev bolj redno vršil. Končno hvala vsem!

Ne smemo pa pozabiti tudi naše vrle kuharice, ki so skrbele, da ni manjkalo okusnih jedil. Hvala tudi moškim, ki so skrbeli, da nismo bili žejni za mizo. Posebna hvala še društvu Krščanskih mater in žena za lepo darilo. Istotako hvala predsednici Mrs. Anni Može za lepi nagovor in voščilo. Hvala tajnici in blagajnici Mrs. Anna Kovač in Mrs. Mimi Vidmar, kakor tudi vsem članicam.

Zahvaliti moramo tudi pevsko društvo "Zarja" in pevodja g. Ludvik Stoniča, ki so prišli na gostijo in nas razveseljevali z lepim petjem. Torej še enkrat hvala vsem in Bog plačaj tisočkrat za vse, kar ste imeli stroškov zaradi naju. Sprejmite iskrene pozdrave vsi prijatelji in rojaki širom Amerike, kakor tudi vsi čitatelji lista "Amer. Sl. — Edinost" od Jubilantov

Koncian in Anna Kronovšek.

Čista vest je najlepša roža, ki krasi človeka in njegovo življenje.

— Sofija, Bolgarija. — Dve četi oboroženih Bolgarov, ki so bili izgnani iz države so napadli vas Slivnico, kjer so pa na slabo naleteli. Pet od napadalcev je bilo ujetih, dočim so ostale varčani pobili.

— Martin, Ky. — Dve osebi sta bili usmrteni in šest ranjenih v nekem spopadu, o katerem pa niso znane podrobnosti. Med mrtvimi je tudi eden šerif.

KRITJE STREHE.

3 — popravila na strehi garantirano delo za \$400. Prevzamemo delo na vsakem delu mesta. Obstoimo že 34 let; kot največje to zavezno podjetje v Chicagi. Unijski delavci.

J. J. DUNNE ROOFING CO.
3411 Ogden Ave.
Phone Lawndale 0114.

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar
Zdravniške recepte izvršuje točno.

Zaloga fotografičnih potreščin. — Prinesite k nam filme v izdeljavo.

Kodaki in Kamere
1758 W. 21st Street in Wood CHICAGO, ILL.

Specijalisti kroničnih boleznih za moške in ženske.

Zaprte, neredi v želodcu, ledvicah, mehurju in drugih organov, so navadno znaki boleznih, ki imajo globoko svoje korenine.

Mi ne zdravimo znake, ampak bolezen.

Mi smo opremljeni z najnovejšimi aparati, katere je znašla zdravstvena veda in naša dolgoletna praksa v zdravljenju. Nervoznosti, Revmatizma, Slabo spanje in vse krvne, kakor tudi kožne bolezni nam omogoča vas popolnoma ozdraviti.

Za oslabele moške se poslužujemo Dr. Ehrlich-ovega svetovno znanega seruma (606) in pozneje izboljšano zdravilo (914), ne da bi se s zdravljenjem oviralo pacienta pri njegovih vsakdanjih opravilih.

NAJNIŽJE CENE, plačate lahko na OBROKE

BREZPLAČNO Vas preiščemo strokovnjaško, kakor tudi Vašo urino in Vam damo zdravniški nasvet **BREZPLAČNO**

Tajnost zajamčena!

Clark Medical Clinic

189 N. Clark St. (Vogal Lake St.)
Ordinira od 9. zjutraj do 8. zvečer
Ob nedeljah od 9. zj. do 1. pop.
(2-26)

ROJAKOM NA ELY, MINN.

se priporoča trgovina z vsakovrstnim blagom

FRANK PENGAL

Velika zaloga ravno dospelega Dry Goods za spomladno sezono.

Velika zaloga prvovrstne gročeriije.

Rojaki prepričajte se — Stalnim odjemalcem se zahvaljuem za naklonjenost.

LETNA RAZPRODAJA HLAČ.

Na stotine vzorcev worsteds, cassimeres in cheviots po jako znižani cenil.

Imamo vse vzorce, vse barve in velikosti do 52 palcev mere čez pas.

Izredne vrednosti in njih cena je od

\$2.50 - \$8.50

Lahko si prihranite od \$5.00 do \$15.00

na zimskih suknjah in oblekah z enimi ali dvojnimi hlačami. Vabimo vas, da si ogledate to našo veliko izbero po \$19.50, \$23.85, \$33.50 in \$38.50

BOLJŠIH NE DOBITE ZA TO CENO V CHICAGI.

Na vogalu Blue Island Ave. in 18. cesta.

Za oddaljene odjemalce imamo odprto tudi v torek, četrtek in soboto zvečer, kakor tudi ob nedeljah dopoldne.

Boljša bodočnost čaka

tistega, kateri štedi redno — ker njegovo štedenje mu omogoča priti do prilike, da postane neodvisen.

AKO STE NAMENJENI POTOVATI V STARI KRAJ

letošnje leto, zapomnite si, da je v Vašem interesu, ako se obrnete za pojasnila na naš potovalni oddelek. Mi zastopamo vse parobrodne črte in Vam pomagamo preskrbeti vse potrebne listine.

Pošiljanje denarja v Jugoslavijo in druge kraje izvršujemo hitro in cenno. Kupujemo Vaše vloge na Jugoslovanskih bankah.

Kaspar American State Bank

1900 BLUE ISLAND AVE. vogal 19. ceste. CHICAGO, ILL.

Gotovega imetja dvajset milijonov dolarjev.

Kapital in preostanek \$2,000,000.00

VLAGAJTE SVOJE PRIHRANKE V TO MOČNO IN ZANESLJIVO BANKO.

HAGARIN SIN

ROMAN. PAUL KELLER. — F. O.

Poleg njega sedi, ga gleda, prime ga za obe roki. Solze ji teko po licu. Nato se mu nasloni na ramo in mu govori sredi tihega gozda tiho v uho o svoji ljubezni.

Divje čebele šume v bodičevju in detelji, kukavica kliče od daleč, veter piha lahko skozi cvetoče lipove veje.

Pri možu, ki ga ljubi, išče ženska zaščite. Četudi ne potrebuje zaščite, išče vendar takega človeka, postane rajši namenoma slabši, kot da bi bila brez tega sladkega daru.

Viljem Friedlieb in Kristina Hartmannova še nista zapustila gozda, ko mu je razodela težko bolelost svojega življenja.

Ne toži o mladosti brez veselja, ne o materi, to mu mora povedati, za kar njena duša ne najde izhoda.

"Tuji godec — Robert Winter je moj brat!"

Dr. Friedlieb, ki je mislil še na svojo srečo, je ne razume. Tedaj mu pove vse, odkar je prišel Robert pa do danes.

"Teško je bilo prenašati — težko izvršiti — večkrat sem te hotela prositi sveta in pomoči — smela nisem — oče mi je prepovedal. Zdaj pa, zdaj ti moram vse povedati."

Počasi razumeva doktor vso zadevo.

"In zakaj mu niste povedali? Čistega vina bi mu morali vendar natočiti!"

"Oče se boji! — Mati!"

Mislila je, da ga bo ta novica zelo razburila. Temu pa ni bilo tako.

Čisto mirno, skoro veselo, pravi:

"Res, mati! Da, strašen bojzljivec je Hartmann, pravi mož ni, in ona je zlobna! Toda hudirja, to sta moja tast in tašča! Vidiš, Kristina, prestar sem, ne znam več pravilno, spoštljivo govoriti. Seveda, boji se, razumem — razumem — in poskrbel je za Roberta v oporoki — to je spet prav pošteno od Hartmanna! Vsaj po smrti priznava otroka. Jaz, jaz stari osel sem bil pa vedno ljubosumen na Roberta! Na brata!"

Njegov srečen smeh je glasno odmeval po gozdu.

"Kaj naj pa storimo, Viljem? Daj mi dober svet! Ti si pameten!"

"Ne, kaj pameten! Glej, Kristina, dam ti svet: midva ne moreva namreč nič storiti."

"Vidiš," pravi resno dalje, "nočem te strašiti, slabo je pa vendar s tvojim očetom. Če je kdo preстал kap, je treba največje previdnosti. Če bi prišlo zdaj do hudega prepira med tvojimi stariši, bi bilo to gotova smrt za tvojega očeta."

"Vem."

Žalostno zre Kristina predse. Dr. Friedlieb preiščuje, kako bi jo mogel nežno potolažiti, pa nič drugega mu ne pride na misel, kot da prime deklico krepko za roko.

"Ne bodi — ne bodi tako otožna, Kristina — saj je tudi nespametno! Za Roberta je tudi čisto dobro tako. Te ure, ko bo živel tvoj oče, naj potrpi. Potem bomo pa že spravili vse v

pravi tir."

"Če pa odide prej od nas — zopet v svet —"

"To moramo zabraniti! Pobegniti mu ne dam! Drugi godci so mi sicer ušli, tudi Ivanka. Toda za Ivanko sem vedel. Da, vedel. Slutil sem, da spravlja nekaj v dva kovčega. Le spravljal je, sem si mislil. Da bi lahko mirno ušla, sem šel z doma. V drevoredu med topoli sem čakal; in ko sem videl, da se pelje, tedaj — tedaj sem pogledal na uro, če bo res še dobila brzovlak. Ko sem prišel domov, sem zaradi dostojnosti razsajal, drugi dan sem se peljal pa za njo. Vse samo na videz! To je moja slabost, surovost brez srca! Toda za vruga, nisem si mogel pomagati. Preveč me je jezila."

Deklica se malo nasmehne.

"In če te bom jaz jezila?"

"Boš me, gotovo me boš, Kristina! Vsaka jezi! Ta večkrat, druga včasih! Ivanka večkrat, ti včasih! S tem sem zadovoljen. Pogledj, Kristina, pogledj —"

S palico zapiše v pesek: — 45 — 24.

"To je torej račun z negativnimi številkami. Ker si hodila štiri leta v mestno šolo, boš že razumela. Torej minus 45 let, to sem jaz, minus 24 let, to si ti. Razumeš? Vsako leto, ki ga preživimo, je minus 1. Rastemo po številki, padamo v ceni. Tako je kot pri dolgu. Manj je vedno več. Če stopi torej minus 45 k minus 24, je to pravzaprav predznost! Nesramnost! In če viha kdaj 24 nos, ne more 45 prav nič godrnjati, ker sicer odide 24, in 45 stoji sam in za nepravim enačenjem je prazno."

Dr. Friedliebu žare oči. Čuti, da je pokazal kot fant, ki ljubi, da zna zabavati in se šaliti.

Pametno dekle gleda smeje se na račun v pesku in kaže na — 24.

"In če pristejemo vso zapuščeno in vse napake, od 45 pa odštejemo vso zrelost, dobrosrčnost, spoštovanje —"

Dalje ne pride. Dr. Friedlieb naglo razkoplje račun s palico.

"Kristina, molči, ti se nič ne razumeš na račune! Čistim številom ne moreš pristeti praznih, ničevnih pojmov. Vendar dobra, dobra dekle pa si!"

Ves blažen jo pogleda. Poda ji roko.

"Kristina, kako bo lepo!"

Preden sta stopila iz gozda, ga je prišla želja, da bi poljubil nevesto, — pa se mu ni zdelo prilično; zato je udaril na drugo struno in vprašal po Scherwenkovki.

Istega dne, ko se je zaročil, je obiskal dr. Friedlieb še pet bolnikov; premišljeval s kmetom Liebigom, kako bi postavili vodnjak; ozmerjal dekle, ki si je naročila pri mizarju za svojo opremo stekleno omaro; obljubil, da bo poslal na deželni svet protest zaradi krivične pasje zapore; se prepiral s staro Leipeltovko, ker je nosila ruto pod slamnikom, in preiskal hlače žepne nekaterim vaškim fantalinom, če imajo uporabne robce. Našel je nekaj nerednosti in ugotovil, da ni prav, če kak odgovoren uradnik kot on za več dni odpotuje.

DR. SV. MARIJE MAGDALENE, št. 162, K. S. K. J. CLEVELAND, O.

Odbor za tekoče leto 1925: Predsednica, Helena Mally, 1105 E. 63rd St.

Podpredsednica, Johanna Pelan. Tajnica, Josephine Menart, 1277 Tajnica: Frances Ponikvar, 1011 E. 64. Street.

Blagajničarka: Frances Debevc, 622 Glass Ave.

Zapisničarka: Rose Hrovat. Vratarica: Frances Kasunič. Nadzornice: Christina Pirnat, Mary Bajt, Cecilia Znidarič.

Zdravnika: Dr. J. B. Seliškar, in Dr. M. Oman.

Seje se vrše v stari šoli sv. Vida, vsaki prvi ponedeljek v mesecu. Pobira se ašesment tudi na domu tajnice 18. in 19. stega.

Zeparji na semnju v Novem mestu.

Na vsakem tukajšnjem semnju nastopajo zeparji in zmanjkajo ljudem večje svote denarja. Tako je na semnju v torek 20. m. m. posestniku Antonu Pavlinu iz Malih Brusnic nekdo izmaknil 10.000 Din iz notranjega žepa, ko je kupoval na trgu.

Leto 1925. DRUŠTVO SV. VIDA št. 25, K. S. K. J. CLEVELAND, O.

Predsednik Anton Strniša 101 E. 72 Place.

Tajnik Anthony J. Fortuna 1093 E. 64 St.

Podpreds. Jos. Žulič. Zapisnikar, Jos. Zakrajšek ml. Blagajnik, Ignac Stepic.

Nadzorniki: Jos. Ogrin, John Vidervol, John Zupan.

Zastavonoša, J. Modic. Vrtar, Jacob Korenčan.

Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd.

Zdravnika, Dr. J. M. Seliškar in Dr. M. J. Oman.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani.

Ašesment se pobira na seji samo od 10. dopoldne do 4. ure popoldne.

V društvo se sprejmejo člani (ice) od 16. do 55. leta.

Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrtno zavarovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmirtine.

V društvo se sprejemajo tudi otroci od 1. do 16. leta.

Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po Jednotnih pravilih stran 102 do 109.

DR. SV. MARIJE MAGDALENE, št. 162, K. S. K. J. CLEVELAND, O.

Odbor za tekoče leto 1925: Predsednica, Helena Mally, 1105 E. 63rd St.

Podpredsednica, Johanna Pelan. Tajnica, Josephine Menart, 1277 Tajnica: Frances Ponikvar, 1011 E. 64. Street.

Blagajničarka: Frances Debevc, 622 Glass Ave.

Zapisničarka: Rose Hrovat. Vratarica: Frances Kasunič. Nadzornice: Christina Pirnat, Mary Bajt, Cecilia Znidarič.

Zdravnika: Dr. J. B. Seliškar, in Dr. M. Oman.

Seje se vrše v stari šoli sv. Vida, vsaki prvi ponedeljek v mesecu. Pobira se ašesment tudi na domu tajnice 18. in 19. stega.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

Pred. Anton Grdina 1053 E. 62nd St.

Podpreds. in pevovodja, Peter Sino- vršnik — 6218 St. Clair.

Tajnica, Rose Horvat 6711 Edna Ave.

Kolektorca: Mary Hrstar, 5901 Prosser Ave.

Seja se vrši vsaki prvi četrtek v mesecu in pevski sobi stare šole St. Vida.

POSOJILA na prve in druge vknjižbe. Druge vknjižbe kupujemo v znesku \$200.00 do \$5.000. Lahka odplačila na 6 odstot. in zmerna provizija.

Kupujemo vrednostne papirje. LOUIS STERN & CO. soba 1029 Burnham poslopje 160 N. La Salle, St. CHICAGO, ILL.

CLEVELANDČANJE!

kadar potrebujete pogrebniška se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI 1053 — E. 62nd St. CLEVELAND, OHIO

Primita za bližnji telefon in pokličite: Randolph 1881 ali 4550.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ- NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše delo, najnižje cene. Prevezam barvanje hiš zunanaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Phone: Canal 0490.

LOUIS STRITAR

se priporočam rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištva ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu! 2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL.

Phone: Rosevelt 8221.

Phone: PROSPECT 5928. in CANAL 0098.

C. J. Evancič

SLOVENSKI ODVETNIK

1849 — W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR., CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 6319.

Šur Majk!

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREJENO KJE DRUGJE, TO NAREDIMO TUDI MI!" TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglaš. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem osiru lista

A. S. EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je vsepšno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Katoliški list v vsako hišo!

TO JE KLIC VSEH CERKVENIH PREDSTOJNIKOV TA MESEC.

Ameriški Slovenci zavedajte se, da je zadnji čas, da tudi mi ojačimo svoj tisk. Katoliški dnevnik je naša najnujnejša potreba. Ali veste kako ga lahko dobimo? — Pa prav lahko!

TAKOLE: —

TI, KI TO LE ČITAŠ, SE ŠE DANES ODLOČI IN SKLENI:

- 1.) Ta mesec v februarju, ki je določen za mesec katoliškega tiska moram pridobiti vsaj enega (o) novega (o) naročnika (co) za list "Amerikanski Slovenec — Edinost!"
- 2.) Kupil(a) bom eno delnico od Slov. kat. tiskovne družbe Edinost, ki stane \$25. in se jo lahko kupi za gotov denar ali na mesečna odplačila po \$5. na mesec!
- 3.) Ako pa delnice ne bom mogel(a) kupiti, bom pa prav zagotovo pridobil(a) vsaj enega (o) ali več novih naročnikov!

In ko to skleneš pojdi takoj na delo, da ta sklep čim prej izvršiš ter tako pripomoreš, da ameriški Slovenci dobimo kar najprej mogoče svoj katoliški dnevnik!

Pojdi na delo še danes — če danes ne gotovo jutri in pridobi listu novega naročnika ter izpolni spodnji kupon in ga pošlji na upravo "Amerikanskega Slovenca — Edinost," ki stane za celo leto \$4. za pol leta \$2. in za tri mesece \$1.

(IZPOLNITE TA KUPON — IZREŽITE GA IN GA POŠLJITE NA UPRAVNIŠTVO!)

AMERIKANSKI SLOVENEK & EDINOST 1849 — West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Cenjeni: — Pošiljam priloženo svoto \$..... za novega naročnika za dobo

kateremu pošiljajte list na sledeči naslov:

Ime:

Naslov:

Mesto:

Podpis pošiljatelja.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Pošiljate Vi Denar v Evropo?

Ako ga pošiljate, pridite k nam po jasnila. Naša svetovna zveza nam omogoča z našo osemindesetletno izkušnjo v bančnem podjetju, da Vam lahko nudimo VEDNO NAJCENEJŠO POŠILJANJE denarja. Pridite!

FIRST NATIONAL BANK

Največja in najstarejša banka v Jolietu.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET